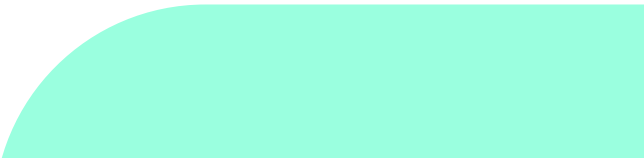

BIJLAGE 6

Plan van aanpak kwaliteit

In deze Bijlage 6 is het Plan van Aanpak Kwaliteit opgenomen.

Plan van Aanpak Kwaliteit

1 Inleiding

In het Plan van Aanpak Kwaliteit hebben Partijen vastgelegd welke gezamenlijke inspanningen zij zullen leveren om de kwaliteit van brongescheiden PMD te verbeteren. Dit Plan van Aanpak Kwaliteit is door Partijen vastgesteld op 27 mei 2025 en zal als werkplan dienen voor de werkgroep Kwaliteit. Gemeenten zijn op grond van de Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen verantwoordelijk om de kwaliteit van hun brongescheiden PMD te (laten) meten conform het Meetprotocol en deze gegevens inzichtelijk te maken.

In dit Plan van Aanpak Kwaliteit worden de werkzaamheden van 2 pijlers uitgewerkt: Uitfaseren Brengsystemen PMD en de Optimalisatie van Inzamelsystemen.

Deze verkorte weergave van het Plan van Aanpak Kwaliteit is een Bijlage bij de Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen en kan gedurende de looptijd van de Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen door Partijen worden gewijzigd.

Dit Plan van Aanpak Kwaliteit is alleen van toepassing op Bronscheiding van PMD en de daartoe door de desbetreffende Gemeente gehanteerde Inzamelsystemen en/of Brengsystemen.

1.1 Doel

Het Plan van Aanpak Kwaliteit heeft tot doel:

Het in gezamenlijkheid van Partijen en onderbouwd uitvoeren van de Uitfasering Brengsystemen en de Optimalisatie van Inzamelsystemen,

- op een voor Gemeenten acceptabele wijze,
- zodanig dat de kwaliteit van PMD omhoog gaat en
- inwoners begrijpen waarom de Uitfasering Brengsystemen wordt uitgevoerd.

en

- het selecteren van Gemeenten die op basis van een aantal vooraf vastgestelde criteria, waaronder kwaliteit en kwantiteit, in aanmerking komen voor een verbetertraject.

2 Definities

Alle met een beginhoofdletter aangeduide begrippen in dit Plan van Aanpak Kwaliteit verwijzen naar de definities die zijn opgenomen in de Overeenkomst tenzij in dit Plan van Aanpak Kwaliteit voor een begrip een definitie is opgenomen in de onderstaande lijst met definities in welk geval de definities als opgenomen in dit Plan van Aanpak Kwaliteit geldt.

Aanpak kwaliteit: Harmoniseren van de PMD-inzameling (met beperkte ruimte voor maatwerk), met als doel de kwaliteit en waar mogelijk ook kwantiteit van het ingezamelde PMD te verbeteren zonder dat de kwaliteit van de buitenruimte wordt aangetast.

Dashboard: Overzicht met de fasegewijze voortgang van de focuslijst inclusief bijzonderheden.

Focuslijst: Lijst waarin de Gemeenten met de slechtst presterende bronscheidende resultaten in volgorde van urgentie staan die als eerste in aanmerking komen voor een Optimalisatie PMD-kwaliteit of Uitfasering Brengsystemen.

Kwaliteit: Het gewichtsaandeel PMD Doelmateriaal (conform de PMD Specificatie in Bijlage 3 bij de Overeenkomst) van het ingezamelde materiaal na Opschoning.

Kwantiteit/respons: De totale hoeveelheid ingezameld brongescheiden PMD materiaal uitgedrukt in gewicht per inwoner, huisaansluiting, inzamelmiddel of een geheel gebied zoals een wijk of een Gemeente. De zuivere respons is de hoeveelheid ingezameld PMD materiaal exclusief het Niet PMD Doelmateriaal (zoals bepaald in de PMD Specificatie in Bijlage 3 bij de Overeenkomst).

3 Gedeeld vertrekpunt

De onderstaande punten vormen het gedeeld vertrekpunt van Partijen voor het Plan van Aanpak Kwaliteit:

- Aangezien er nog recyclebaar PMD materiaal in het restafval van Gemeenten zit die gebruik maken van inzamelmethode Bronscheiding, is er nog veel winst te behalen bij het optimaliseren van de Bronscheiding.
- De Kwaliteit van het door middel van Bronscheiding ingezamelde PMD materiaal is in veel Gemeenten een toenemend aandachtspunt.
- De keuze voor Bronscheiding dan wel Nascheiding door een Gemeente hangt af van meer factoren dan alleen het scheidingspotentieel van een inzamelmethode in een bepaalde Gemeente. Zo maken samenhang met de rest van de inzameling, gedane investeringen, beleidscontinuïteit, en scheidings-narratief onderdeel uit van de afweging voor een methode van inzameling van kunststof- en metalenverpakkingen en drankenkartons in het afvalstadium.
- In beginsel is het uitgangspunt bij het maken van een keuze voor een inzamelmethode voor veel gemeenten 'Bronscheiding waar het kan, Nascheiding waar het nodig is'. Bronscheiding sluit aan bij het gevraagde gedrag voor andere afvalstromen.
- In grote lijnen wordt in de laagbouw ingezameld middels een Zakkensysteem of een Minicontainersysteem en in de hoogbouw met een Zakkensysteem of Deelsysteem dan wel Brengsysteem.

- Inzameling door middel van een Brengsysteem geeft minder goede resultaten op het gebied van Kwantiteit, Kwaliteit en kosten.
- Nascheiding is een goede optie in met name sterk stedelijke gemeenten of duidelijke hoogbouwwijken dan wel in gebieden waar dat historisch zo gegroeid is.
- De grote spreiding in Kwaliteit bij inzameling door middel van een Minicontainersysteem laat zien dat er binnen dit systeem voldoende mogelijkheden zijn voor verbetering. Een doelmatig flankerend beleid is hier een succesfactor voor.
- Diftar levert fors meer gescheiden PMD materiaal op en leidt niet tot meer Niet PMD Doelmaterialen in het PMD.
- Vooral voor een (relatief nieuwe en complexe) materiaalsoort als PMD is landelijk uniforme communicatie belangrijk.

4 Organisatie, mandaat en Escalatieladder Kwaliteit PMD

4.1 Organisatie en mandaat

Door Partijen is de Werkgroep Kwaliteit in het leven geroepen om invulling te geven aan het Plan van Aanpak Kwaliteit voor zowel de Uitfasering Brengsystemen als de Optimalisatie PMD-kwaliteit.

4.1.1 Werkgroep Kwaliteit

De Werkgroep Kwaliteit functioneert als werkgroep en rapporteert aan het Uitvoerend Overleg en monitort het Plan van Aanpak Kwaliteit en de inzet van de Incidentele Middelen. Ook zorgt de Werkgroep Kwaliteit voor de ontsluiting van de informatie uit de verschillende optimalisatie- en transitietrajecten naar het Uitvoerend Overleg, beheert de PMD-Specificatie en stemt dit af met de andere programma's zoals VANG en met andere werkgroepen zoals de werkgroep communicatie. Hierbij heeft de Werkgroep Kwaliteit in beginsel het mandaat om ten behoeve van het Plan van Aanpak Kwaliteit data op te vragen, onderzoeken in te stellen en feitelijke conclusies te trekken.

Binnen de Werkgroep Kwaliteit zullen een Taskforce en een Team Optimalisatie ingesteld worden. De Taskforce doet voorstellen voor de Uitfasering Brengsystemen en de transitie naar een Inzamelsysteem dan wel naar Nascheiding. Het Team Optimalisatie richt zich op de Optimalisatie PMD-kwaliteit uit Inzamelsystemen. De bemensing van het Taskforce en het Team Optimalisatie vindt plaats vanuit Verpact en VNG/NVRD en kan (groten)deels uit dezelfde mensen bestaan, echter de focus van de activiteiten van beide teams is logischerwijs verschillend.

4.1.2 Taskforce

De Taskforce is een groep experts die met elkaar onderzoekt, ordent, definieert en ontwikkelt. De Taskforce heeft in beginsel het mandaat om zonder ruggenspraak data op te vragen, onderzoeken te begeleiden, data te ordenen en feitelijke conclusies te trekken. Daarnaast voeren de leden van de Taskforce op ambtelijk niveau gesprekken met Gemeenten in verband met de Uitfasering Brengsystemen. Het mandaat om een Gemeente ambtelijk te informeren dat actie inzake de Uitfasering Brengsystemen noodzakelijk is, ligt bij de Taskforce.

Scope

De Taskforce PMD richt zich op Brengsystemen zoals gedefinieerd in de Overeenkomst.

4.1.3 Team Optimalisatie

Net als bij de Taskforce zal er een Team Optimalisatie geformeerd worden dat op basis van een gezamenlijke database Gemeenten selecteert en begeleidt bij hun plannen ten behoeve van de Optimalisatie PMD-kwaliteit. Bemensing van het Team Optimalisatie vindt plaats zowel vanuit Verpact als vanuit (de achterban van) VNG/NVRD. Vanuit het Team Optimalisatie zullen Gemeenten op ambtelijk niveau benaderd worden met onderbouwde informatie over de PMD-kwaliteit.

Het mandaat om een Gemeente op ambtelijk niveau te informeren dat actie inzake de Optimalisatie PMD-kwaliteit noodzakelijk is, ligt bij het Team Optimalisatie.

Scope

De focus van het Team Optimalisatie ligt in eerste instantie op Gemeenten met Inzamelsystemen die – naar verwachting op basis van beschikbare informatie – zullen worden dan wel zijn ingedeeld in Kwaliteitsstaffel 3.

Binnen deze focus vallen tevens de Deelsystemen of de voorzieningen op milieustraten/recyclepleinen/waardepunten waar controle door milieustraatmedewerkers plaatsvindt

4.2 Escalatieladder Kwaliteit PMD

De Escalatieladder Kwaliteit PMD is als volgt.

In het geval een Gemeente geen actie onderneemt in verband met de Uitfasering Brengsystemen dan wel de Optimalisatie PMD-kwaliteit dan zal de Taskforce respectievelijk het Team Optimalisatie de volgende Escalatieladder Kwaliteit PMD in gang zetten:

1. Gesprek Taskforce dan wel Team Optimalisatie met de Gemeente op ambtelijk niveau teneinde de Gemeente te bewegen om alsnog de gewenste stappen te ondernemen;
2. Verwijzing van de betreffende casus naar de agenda van eerst het Uitvoerend Overleg en vervolgens het Bestuurlijk Overleg voor escalatie op bestuurlijk niveau bij de betreffende Gemeente door de daartoe bevoegde personen.

In aanvulling op het voorgaande zijn er voor enerzijds de Uitfasering Brengsystemen en anderzijds de Optimalisatie PMD-kwaliteit twee specifieke procesbeschrijvingen voor de Escalatieladder Kwaliteit PMD welke hieronder in paragraaf 4.2.1. en paragraaf 4.2.2. worden beschreven.

Deelsysteem

Een deelsysteem kwalificeert onder de Overeenkomst als zodanig als:

1. sprake is van een specifiek pand met meerdere huishoudens, zoals een appartementengebouw of een flatgebouw, in een omgeving met een dominant Zakken-, Breng-, of Minicontainersysteem; en,
2. de afgebakende groep inwoners die gebruik maken van de aan hen toegewezen voorziening in het Deelsysteem zijn herleidbaar.

Gezien het voorgaande kan een Deelsysteem in een wijk niet een dominant Inzamelsysteem zijn. Als een Deelsysteem kwalitatief slecht presteert en feitelijk functioneert als een Brengsysteem zal de Escalatieladder worden ingezet als bedoeld in dit Plan Aanpak Kwaliteit en worden ten

aanzien van het Deelsysteem de stappen doorlopen als bedoeld in paragraaf 4.2.1. en/of 4.2.2. van dit Plan Aanpak Kwaliteit als ware het Deelsysteem een Brengsysteem.

4.2.1. Escalatie Uitfasering Brengsystemen

1. Gemeenten/wijken met een Brengsysteem
 - a. Kwaliteit is voldoende: Gemeente is ingedeeld in Kwaliteitsstaffel 1 of 2
 - i. Monitoren, geen Nascheiding
 - ii. Lange termijnperspectief schetsen in relatie tot Uitfasering Brengsystemen
 - b. Kwaliteit en/of respons is onvoldoende: de Gemeente is ingedeeld in Kwaliteitsstaffel 3 of 4, waarbij Gemeenten die zijn ingedeeld in Kwaliteitsstaffel 4 prioriteit hebben bij de aanpak van de Uitfasering Brengsystemen
 - i. Notering Gemeente op de focuslijst
 - ii. Ambtelijk gesprek met Gemeente
 - iii. Probleemanalyse (technisch, financieel, organisatorisch, politiek)
 - iv. Nascheiding van het reeds brongescheiden materiaal (tijdelijk) indien nodig
 - v. Transitiepad bepalen naar een Inzamelsysteem dan wel Nascheiding
 - c. Bepalen van een realistisch tijdpad voor transitie naar een Inzamelsysteem dan wel Nascheiding
 - i. Gemeente werkt mee, transitie inzetten en doorvoeren
 - ii. Gemeente werkt (nog) niet mee aan transitie:
 1. Agenderen voor het Uitvoerend Overleg
 2. Vanuit NVRD/VNG op ambtelijk niveau contact met de Gemeente over de reden dat de Gemeente vooralsnog geen uitvoering geeft aan de transitie
 3. Agenderen voor het Bestuurlijk Overleg
 4. Vanuit NVRD/VNG contact op bestuurlijk niveau om in actie te komen. VNG/NVRD kunnen hierbij overwegen een gedelegeerd oud-bestuurder aan te stellen
 5. Agenderen voor Bestuurlijk Overleg
 6. Formele brief van VNG/NVRD/Verpact gezamenlijk aan de Gemeente (bestuurlijk) met zorgen over de Kwaliteit. Afschrift van de brief aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

4.2.2. Escalatie Optimalisatie PMD-kwaliteit

1. Gemeenten/wijken met een Inzamelsysteem
 - a. Kwaliteit is voldoende: Gemeente is ingedeeld in Kwaliteitsstaffel 1 of 2
 - i. Monitoren, geen Nascheiding
 - ii. Best practices verzamelen
 - b. Kwaliteit en/of respons is onvoldoende de Gemeente is ingedeeld in Kwaliteitsstaffel 3a of 3b
 - iii. Notering op de focuslijst
 - iv. Ambtelijk gesprek met Gemeente
 - v. Probleemanalyse (technisch, financieel, organisatorisch, politiek)
 - vi. Nascheiding van het reeds brongescheiden materiaal (tijdelijk)

- vii. Interventies bespreken
- c. Bepalen van een realistisch tijdpad voor verbetering van de Kwaliteit
 - viii. Gemeente werkt mee, verbetertraject inzetten en doorvoeren
 - ix. Gemeente werkt niet mee aan Optimalisatie PMD-kwaliteit
 1. Agenderen voor het Uitvoerend overleg
 2. Vanuit NVRD/VNG wordt op ambtelijk niveau contact met Gemeente opgenomen over de reden dat Gemeente geen uitvoering geeft aan de Optimalisatie PMD-kwaliteit
 3. Vanuit NVRD/VNG contact op bestuurlijk niveau om in actie te komen. VNG/NVRD kunnen hierbij overwegen een gedelegeerd oud-bestuurder aan te stellen
 4. Agenderen voor Bestuurlijk Overleg
 5. Formele brief van VNG/NVRD/Verpact gezamenlijk aan de Gemeente (bestuurlijk) met zorgen over de Kwaliteit. Afschrift van de brief aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

5 Planning en budget

5.1 Planning en voorbereiding

De maanden september tot en met december van het kalenderjaar 2025 worden gebruikt om de Werkgroep Kwaliteit op te starten en een praktisch plan van aanpak voor zowel de Taskforce als het Team optimalisatie uit te werken.

- de Taskforce zal in beeld brengen waar, wanneer en voor welke Gemeenten Uitfasering Brengsystemen noodzakelijk is. Gestart wordt met het opstellen van een focuslijst met de op Kwaliteit slecht presterende Brengsystemen.
- het Team Optimalisatie zal in beeld brengen op welke Gemeenten ze zich in eerste instantie gaan richten.

Betreffende gemeenten worden hierover geïnformeerd met het oog op de operationele fase vanaf 2026.

De huidige aanpak voor 2025 om daar waar noodzakelijk tot Uitfasering Brengsystemen dan wel Optimalisatie PMD-kwaliteit te komen kan gedurende 2025 doorlopen. Parallel kan vanaf oktober 2025 gestart worden met het operationaliseren van de Taskforce en het Team Optimalisatie.

5.2 Budget

Er zijn Incidentele Middelen beschikbaar voor de Uitfasering Brengsystemen voor de Optimalisatie PMD-kwaliteit een en ander onder de voorwaarden zoals opgenomen in de Overeenkomst.